

Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,
jej mestských častí
a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú dvakrát v mesiaci
v náklade 159 000 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny

Redakcia:

Gorkého 6, 811 01 Bratislava
Telefón a fax 5441 0028
www.bratislavskenoviny.sk
E-mail: redakcia@ba-noviny.sk
Vytlačila Concordia, s.r.o.
Do poštových schránok
bratislavských domácností
roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 28. júna 2001

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Ročník IV. ~ Číslo 13

S našimi neplatičmi si poradíme

REDAKCIA

Na zverejnenie zoznamu našich neplatičov začiatkom tohto roka reagovali aj viacerí naši čitatelia. Od kritických hlasov, ktoré nám vyčítali, že takto poškodujeme meno dotknutých firiem až po tie, ktoré náš postup označili za správny.

Odvtedy uplynul polrok a niektorí naši reklamní partneri sa nepoučili. Preto sme sa tentoraz rozhodli pre iný - radikálnejší - krok. Tých, ktorí majú v týchto novinách objednanú reklamu a dlhodobo za ňu neplatia sme upozornili, že pokiaľ včas neuhradia svoje záväzky voči nám, ich inzercia sa v najbližšom vydaní novín neobjaví. U niektorých toto upozornenie zabralo, no niektorí naň nereagovali.

Preto je toto vydanie novín ochudobnené o inzerciu našich najväčších a najvytrvalejších neplatičov. K tomuto opatreniu sme pristupovali skutočne neradi, ale v tejto chvíli nevidíme inú možnosť ako takýmto spôsobom upozorniť nezodpovedné firmy, ale aj reklamné agentúry, na ich povinnosť uhrádzať svoje záväzky voči médiám včas. A pokiaľ ani toto nepomôže, začneme od najbližšieho čísla novín opäť uverejňovať mená našich neplatičov. **Redakcia**

O Námestí SNP je rozhodnuté

STARÉ MESTO

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava - Staré Mesto prerokovalo v čase našej uzávierky Urbanistickú štúdiu Námestia SNP a schválilo výrok k pripomienkam a námitkam uplatneným pri verejnom prerokovaní tejto štúdie s verejnosťou. Tým sa v podstate uzavrela posledná fáza predinvestičnej etapy projektu revitalizácie Námestia SNP.

Napriek tomu, že štúdia bola spracovaná v dvoch variantoch, poslanci i väčšina verejnosti sa prikláňa k variantu B, ktorý spracovateľ - ateliér APROX - dopracuje do čistopisu. Námestie bude pre individuálnu automobilovú dopravu neprejazdné. Spolu sa na verejnom prerokovaní štúdie, ktoré prebiehalo od 1. apríla do 15. mája 2001, zúčastnilo 82 subjektov, z toho 38 fyzických osôb a 44 organizácií. Treba však spresniť, že mnohí občania poskytli svoje pripomienky v rámci občianskych združení, napr. súborné stanovisko k štúdiu vypracovalo v mene viacerých bratislavských občianskych a ochranárskych organizácií Voľné združenie. Dôležité je, že všetky požiadavky mestskej časti Staré Mesto ako schvaľujúceho orgánu budú súčasťou zadania architektonickej súťaže, ktorá bude v priebehu budúceho roku riešiť konkrétny vzťah námestia. **(miv)**

Takto bude vyzerat' Hviezdoslavovo námestie po skončení rekonštrukcie na jar 2002. VIZUALIZÁCIA - R. Hečko/B. Drgoň

Hviezdoslavovo námestie opäť promenádou

STARÉ MESTO

Príprava rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia rozšíri pešiu zónu od budovy SND až po Rybné námestie. Námestie sa tak stane promenádou s novými atraktívnymi prvkami.

Pätnásť metrov široká promenáda vytvorí bezbariérovú spojnicu medzi Ganymedovou fontánou pred divadlom a Morovým stĺpom na Rybnom námestí. V jej celej dĺžke sa postupne objavia nové architektonické prvky. Pred hotelom Carlton bude v dlažbe obnovený erb Bratislavy, priestoru pred divadlom bude dominovať kruhová mozaika. Azda najväčšou atrakciou by mala byť vodná plocha s pešou lávkou pred Pálffyho palácom symbolizujúca Dunaj s jeho 27

prítokmi. V časti medzi vyústením Strakovej ulice a Rybným námestím bude stáť nový altánok a šachovnica s veľkými figurkami. Novú promenádu bude krášiť aj nové osvetlenie, lavičky, odpadkové koše a trávnaté plochy spolu s existujúcou a obnovenou zeleňou.

Hviezdoslavovo námestie sa po rekonštrukcii stane atraktívnym miestom na konanie rôznych kultúrno-spoločenských a športových akcií, koncertov, programov pre deti a vianočných programov. Oživiť námestie by okrem architektonických prvkov mali aj prevádzky reštaurácií, kaviarní, obchodov a galérií v parteroch domov na severnej strane námestia. Po rekonštrukcii námestia sa zmení aj dopravný režim. Prejazd

cez námestie bude možný len jedným smerom cez Rigeleho a Paulínyho ulicu. V predĺžení Strakovej ulice bude nový kontrolovaný vjazd do pešej zóny.

Prvá etapa rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia sa začína 1. augusta a mala by byť ukončená do konca októbra. V tejto fáze sa obnoví úsek od SND po Strakovu ulicu vrátane vydláždenia, vybudovania vodnej plochy a vodného bazéna pred sochou Hviezdoslava. V druhej etape, ktorá sa začne hneď na to, sa vymení dlažba v úseku od Strakovej po Morový stĺp, postaví sa altánok, veľká šachovnica a upraví sa okolie sochy dievčaťa so srnkou. S definitívnym ukončením rekonštrukcie námestia sa ráta na jar roku 2002. **Braňo Novák**

Investorov obnovy námestia bude asi viac

Investorom revitalizácie Námestia SNP bude spoločnosť SNP Invest. O jej úlohe v investičnej príprave obnovy námestia sme sa pohovorali s predsedom predstavenstva SNP Invest, a.s., Petrom GANDLOM.

- Spoločnosť SNP Invest, ktorá je budúcim investorom revitalizácie Námestia SNP, založila mestská časť Staré Mesto ako jediný vlastník v januári tohto roku. Keďže mestská časť nemá prostriedky na financovanie projektu obnovy, prostredníctvom tejto spoločnosti hľadá nového vlastníka, ktorý sa po kúpe spoločnosti stane nositeľom všetkých práv vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov s mestom a mestskou časťou. Filozofia riešenia je v tom, že mestská časť si vytvorením spoločnosti, zabezpečí, že budúci investor, ktorý sa stane vlastníkom SNP Invest, bude realizovať presne to, čo chce mestská časť.

Bude to domáci alebo zahraničný investor?

Naš rozhovor

- Väčšina záujemcov je zo zahraničia, samozrejme, rokujeme aj s domácimi firmami. To súvisí so skutočnosťou, že predpokladané investície predstavujú 2 miliardy korún, čo sú také veľké prostriedky, ktoré si vie väčšinou zaobstarať len zahraničný investor.

Stane sa novým vlastníkom spoločnosti SNP Invest jeden alebo viacerí záujemcovia?

- Doterajšie rokovania ukazujú, že akcionárov bude viac. Vyplyva to z toho, že v projekte dominujú dve až tri skupiny funkcií. Sú to napríklad parkovacie priestory, o ktoré majú záujem investori, investujúci práve do takýchto zariadení a majú už vytvorené systémy na ich prevádzkovanie. Ďalšia skupina investorov má záujem o prevádzkovanie obchodných a reštauračných priestorov a potom

skupina, ktorá prevádzkuje rôzne spoločenské priestory. Jednou z nich je napríklad spoločnosť Atak Slovakia, ktorá chce v podzemných priestoroch Námestia SNP postaviť multikino.

Kedy bude známy nový vlastník spoločnosti SNP Invest?

- Máme určitý časový harmonogram, ktorý vyplýva z reálneho stavu rokovaní. Sú investori, ktorí sú schopní okamžite podpísať zmluvu. To však zatiaľ nie je možné pre niektoré nevyjasnené podmienky najmä zo strany hlavného mesta. Predpokladám, že do konca roka podpíšeme predbežnú zmluvu o prevode akcií a všetkých záväzkov budúceho akcionára, ktoré s tým súvisia. Budúci rok by mohol nový vlastník vypísať architektonickú súťaž na riešenie povrchu námestia a koncom roku by sa mohlo vydať stavebné povolenie a začať so stavebnými prácami.

Zhovárал sa Milan Šeršík

V lete bude Staré Mesto opäť Zelené

STARÉ MESTO

V polovici júla sa v bratislavskom Starom Meste uskutoční tretí ročník projektu ZELENÉ MESTO. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch ho organizujú Philip Morris Slovakia, s.r.o., a mestská časť Bratislava - Staré Mesto. Počas šiestich týždňov budú študenti, prevažne vysokoškooláci, revitalizovať vybrané lokality zanedbanej zelene v centre mesta.

Environmentálny projekt Zelené mesto sa vlní u občanov Bratislavy stretol s veľmi pozitívnym ohlasom. Počas šiestich týždňov 84 študentov v troch turnusoch pracovalo v 22 lokalitách, vrátane 10 vnútroblokových priestorov. Vysadili 1713 kusov sadeníc, upravili 42 kilometrov chodníkov a komunikácií a zozbierali 51 ton komunálneho odpadu. Prispeli k záchrane ohrozenej rastliny - panevädze letnej, ktorá sa na Slovensku vyskytuje len v lokalite bratislavského Hradného vrchu. Na Žižkovej ulici v dvoch radoch okolo kamenného múru vysadili 500 kusov sadeníc popínaveho paviniča, aby postupne múr zazelenili. Na Hradnom vrchu boli vysadené dve lipy malolisté a 210 kusov popínavej. Študenti zlikvidovali čiernu skládku na Langsfeldovej a Dobsinského ulici. Natreli lavičky a kovové obruby na Hradnom vrchu, v Slubekovej záhrade, v predzáhradke Grösslingová - Klemensova a na Šancovej ulici. Upravilo sa množstvo význačných lokalít, ako chránená oblasť Horský park a Bôrik, Staroturský chodník, Strmá cesta a ďalšie.

Toto leto sa projekt ZELENÉ MESTO začína v polovici júla, potrvá 6 týždňov a po prvý raz sa uskutoční aj s mediálnou podporou Bratislavských novín. **(brn)**

Mariánsky stĺp je ako nový

STARÉ MESTO

Na Františkánskom námestí sa v utorok 26. júna skončili reštaurátorské práce na obnove mariánskeho stĺpa. Stalo sa takmer na deň presne po 260 rokoch od korunovácie Márie Terézie za uhorskú kráľovnú.

Reštaurovanie historickej pamiatky organizovala nadnárodná spoločnosť Uni-lever pod záštitou značky Cif v rámci programu zachovania historických pamiatok pre ďalšie generácie. Reštaurátorské práce robil akademický sochár Miroslav Polgár. Cif aj naďalej plánuje podporovať obnovu historických pamiatok. Keďže však podľa jeho zámerov majú obnovené pamiatky potešiť najmä samých ľudí, ponúkol všetkým Slovákom možnosť vyjadriť v anketе ich tipy na objekty, ktoré by mali byť v budúcnosti zreštaurované. **(dbm)**

Za smrť Lucky Železnice SR nemôžu

BRATISLAVA

Verejnou nedávno otriasol prípad mladučky, iba sedemnášťročnej Lucie Očenášovej, ktorú naposledy videli živú ešte 18. mája. Jej záhadné zmiznutie napokon vyústilo do tragického rozuzlenia. Vysvitlo, že keď prechádzala cez železničné koľaje na Starom moste, spadla do Dunaja a utopila sa. Pripomeňme, že v kritický deň sa zabávala s priateľmi v reštaurácii Umelka pri Starom moste. Keď zmizla, priatelia najprv na policii vypovedali, že sa od nich oddelila a šla sama cez centrum mesta na nočný autobus domov. Až neskôr vysvitlo, že najprv pokračovali v zábave v tzv. Jame pod Starým mostom a potom sa rozhodli, že prejdú do Petržalky. Nešli však po chodníku ani po ceste, ale po starých železničných koľajach. Lucia nešťastnou náhodou spadla do Dunaja a našli ju až po viac ako dvoch týždňoch. Vtedy tiež vysvitlo, že jej spoločníci, štyria chlapi, sa dohodli, že policii túto skutočnosť zataja. Otrasná pravda vyšla najavo, keď našli telo Lucky a policajti opäť vypočúvali jej nepodarených kamarátov.

Za železničné koľaje, ktoré sa stali osudnými pre mladučku Lucku, sú zodpovedné Železnice SR. Zaujímalo nás, či železnice urobili opatrenia, ktoré by zabránili opakovaniu takýchto udalostí. „Opatrenia, na ktoré sa pýtate, boli urobené už dávno - je tam plot a tabuľa so zákazom vstupu,“ povedal nám vedúci mediálneho oddelenia ŽSR Ing. Rastislav Polcer. „Ak teda do tohto priestoru niekto vstúpi, robí tak na vlastné riziko.“

Železnice teda za smrť Lucky zodpovednosť nenesú. Pri kombinácii tmy, nebezpečného miesta, na ktoré je vstup zakázaný, a mladíckej nerozvážnosti sa môže stať aj takáto tragédia. (lau)

Prázdninové grafikony MHD

BRATISLAVA

Od 30. júna 2001 nebudú v Bratislave z dôvodu znížených prepravných nárokov počas letných školských prázdnin premávať električky na linke číslo 7 a autobusy na linkách číslo 22, 31, 55, 181, 193 a počas sobôt na linke číslo 186.

Podľa prázdninových cestovných poriadkov budú premávať v pracovných dňoch električky na linkách číslo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12 a 14, autobusy číslo 21, 27, 28, 30, 33, 34, 35, 37, 41, 52, 53, 59, 61, 63, 67, 70, 71, 74, 75, 78, 82, 83, 84, 85, 89, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 186, 198 a trolejbusy číslo 201, 202, 203, 206, 207, 208, 209. Odchody jednotlivých spojov týchto liniek počas prázdnin sú uvedené na zastávkových cestovných poriadkoch v pravom stĺpci „školské prázdniny“ Linky číslo 21, 34, 83 a 93 budú mať na zastávkach vyvesené nové „prázdninové“ cestovné poriadky.

Premávka na ostatných linkách bude počas letných školských prázdnin a dovolenkového obdobia bez obmedzenia. (brn)

**Predám dve masívne komody
zo smreku - 110 x 80 x 40 cm
jedna komoda má zásuvky,
druhá uzavretú police.
Cena: 3000,- Sk/kus
Tel. 5292 6024**

Končí sa devastácia Kúpeľov Centrál, má sa z nich totiž stať nákupná galéria

RUŽINOV

Na samej hranici centra mesta stojí stavba, ktorá už roky pôsobí ako zakliata - Kúpele Centrál, s ktorými boli problémy už pri výstavbe za čias socializmu. Svoj pôvodný účel plnili iba krátko. Potom pre rôzne nevyjasnené majetkovoprávne vzťahy dlhé roky chátrali, neuveriteľne spustli a stali sa vyhľadávaným miestom pre bezdomovcov a narkomanov. Dnes konečne pred nimi stojí nová perspektíva.

Objekt kúpeľov ešte vo februári tohto roku súdnou cestou vydražila firma Slovak Property Investment, ktorá má jednoznačný zámer vdýchnuť chátrajúcim kúpeľom nový život a urobiť z nich niečo iné, perspektívnejšie. „Objekt bol v otrasnom stave,“ hovorí Ing. Milan Pavlík z firmy Signum Group, ktorá je developerom celého projektu. „Bol to raj pre bezdomovcov, narkomanov a iné živly. Všetko, čo sa dalo odmontovať, bolo preč - počnúc káblami a končiac

obkladovými materiálmi. Prvoradou úlohou preto bolo objekt oplotiť a zabezpečiť. Objekt sme začali sanovať a vykonávame v ňom búracie práce spojené s odstraňovaním prebytočných priečok. Podotýkam, že treba znovu urobiť statiku, pretože vykonávací dokumentácia k objektu neexistuje.“ Spoločnosť, ktorá získala kontrolu nad objektom, má záujem z Centrálu vytvoriť nákupnú galériu. Znamená to, že funkcia objektu sa úplne zmení a namiesto kúpeľov tu návštevník nájde prostredie obchodu, služieb, moderných stravovacích zariadení (tzv. food courtov), ale k dispozícii budú aj apartmány a kancelárske priestory. „Za objektom bývalých kúpeľov chceme vybudovať hotel so siedmimi nadzemnými podlažiami, ktorý by mala spravovať niektorá z medzinárodných hotelových sietí,“ hovorí Ing. M. Pavlík.

„Hotel by mal mať asi 140 izieb a dvomi tunelmi by mal byť prepojený s nákupnou časťou. V objekte bývalých kúpeľov by sa mal nachádzať supermarket a viaceré menšie prevádzky obchodu a služieb. Súčasťou komplexu by mala byť relaxačná zóna poskytujúca možnosti pre športové a relaxačné aktivity.“ Investor si veľa sľubuje predovšetkým od polohy budúcej nákupnej galérie a netají sa zámerom prilákať sem aj renomované firmy, ktoré na Slovensku ešte nie sú etablované. Nezabúda ani na taký dôležitý prvok, akým sú možnosti parkovania. Pod budúcim hotelom by mali byť v podzemí tri podlažia parkovacích plôch, pred objektom ďalšie dve parkovacie podlažia (jedno nadzemné a jedno podzemné). V súčasnosti sa pripravujú podklady na územné konanie. Projektová príprava by mala trvať asi do konca tohto roka a hneď po získaní stavebného povolenia sa investor pustí do práce. Výstavba by mala trvať asi poldruha roka. Skrátka, zakliaty objekt bývalých kúpeľov už v dohľadnom čase zrejme čaká skvelá a zmysluplná budúcnosť. (lau)

Takýto je pohľad do vnútorných priestorov Kúpeľov Centrál, ktoré sú už viacero rokov devastované. Po rekonštrukcii celého objektu by tu mala vzniknúť moderná nákupná galéria. FOTO - Signum Group

Nákupy v Polus City Center bez peňaženky

NOVE MESTO

Nová a vítaná alternatíva na nakupovanie od júna tohto roku ponúkajú zákazníkovi v nákupno-zábavnom centre Polus City Center na Vajnorskej ulici. Nákup bez hotovosti v tomto centre umožnila Polus karta, ktorú v súčasnosti akceptuje už 52 obchodných prevádzok. Ako svedčia prvé skúsenosti zákazníkov Polus City Center, ide o úspešný projekt.

Revolvingová úverová Polus karta, ktorá vznikla v spolupráci so spoločnosťou GE Capital Multiservis, sa teší vysokému záujmu. Jej uvedenie na trh navyše sprevádza výhodná akcia: kto o vydanie Polus karty požiada do 31. júla, získa ju zadarmo (inak sa za vydanie karty účtuje 1,5 % z úverového rámca). Ďalšou výhodou akcie je, že prvý najvyšší nákup na kartu je limitovaný iba výškou zvolenej mesačnej splátky. Štandardnou podmienkou karty v ďalšom období bude výška prvého nákupu minimálne 3000 Sk

Polus karta prináša zákazníkovi viaceré výhody. Na kartu si možno nakúpiť nie-

len čiernu a bielu techniku, či iný limitovaný sortiment, ako je to pri niektorých iných splátkových systémoch, ale aj veci na oblečenie, obuv, šperky či športové potreby. Polus City Center zároveň disponuje najširšou a najkompletnejšou ponukou týchto tovarov na jednom mieste. Pri nákupe nie je potrebné mať pri sebe peniaze alebo pri bezhotovostných platbách mať peniaze na účte. Zákazník jednoducho príde do obchodu označeného Polus kartou. Vyberie si tovar, o ktorý má záujem. Pri platení nepoužije hotovosť ani bežnú platobnú kartu, ale Polus kartu. Neplatí sa ani akontácia, ktorá sa zvyčajne skladá pri bežných spotrebiteľských úveroch či iných druhoch splátkového predaja. Pokladník autorizuje platbu a zákazník odíde s tovarom, ktorý je okamžite jeho vlastníctvom, čo napr. neumožňuje produkty rôznych lízingových spoločností. Spotrebiteľ teda nakúpi bez toho, aby okamžite minul akúkoľvek vlastnú hotovosť. Po čom zákazník zatúži, môže teda mať, samozrejme v rámci úverového limitu, prakticky ihneď.

Uverový limit predstavuje vždy 20-násobok hodnoty spotrebiteľom zvolenej mesačnej splátky. Spláca sa iba skutočne čerpaná suma a nie celý úverový rámec. Revolvingová karta je moderným druhom spotrebiteľského úveru. Od bežných spotrebiteľských úverov alebo predaja tovaru na splátky sa líši tým, že držiteľ karty môže stále čerpať peňažné prostriedky vo výške úverového limitu, ktorý sa mu dopĺňa každou splátkou. Zároveň nie je potrebné s každou kúpou tovaru uzatvárať novú a novú zmluvu. Karta má neobmedzenú platnosť a možno ju získať priamo pri Infopulte v hlavnej rotunde Polus City Center. Potrebné je predložiť vyplnený Dotazník k žiadosti o vydanie Polus karty, potvrdenie o príjme od zamestnávateľa, občiansky preukaz spolu s ďalším ľubovoľným dokladom totožnosti a jeden z dokladov: SIPO, výpis z účtu, vyúčtovanie za telefón. Nie je potrebný žiadny ručiteľ. Tlačivá sú k dispozícii u pracovníkov Infopultu alebo v obchodných prevádzkach, ktoré Polus kartu pri platbách akceptujú. (rě)

Tohtoročná Korzo párty ako Fiesta Latina

STARÉ MESTO

Po skvelom diváckom ohlase v minulom roku usporiada mestská časť Bratislava - Staré Mesto a Združenie priateľov na podporu šírenia kultúry Latinskej Ameriky na Slovensku v sobotu 30. júna 2001 uličnú párty pod názvom Fiesta Latina.

Želaním organizátorov je predstaviť Bratislavčanom i náhodným hosťom pôvab pôvodných latinsko-amerických pesní a tancov a navodiť v centre mesta atmosféru letnej pohody a zábavy, ktorá je tak charakteristická pre krajiny Latinskej Ameriky. Podľa riaditeľa projektu Miguela Méndeza však organizátori sledujú aj ďalší - ušľachtilejší cieľ: prostredníctvom divácky prítiahlivých výrazových prostriedkov chcú pôsobiť proti prejavom intolerancie a rasovej neznašanlivosti. Pri tejto príležitosti sa preto verejnosti predstavia aj viaceré oficiálne organizácie, ktoré sa zaoberajú problémom rasizmu.

Podujatie sa začne už o 17.00 h priateľským stretnutím v Café Ante Portas, kde sa očakáva účasť diplomatov zo zastupiteľských úradov krajín Latinskej Ameriky v Bratislave a vo Viedni.

Divácky atraktívnym bude predovšetkým karnevalový sprievod viac ako 100 účinkujúcich, ktorý sa dá do pohybu v rytme samby, salsy či merengues približne od 18.15 h od Michalskej brány Korzom až na Hlavné námestie. Tam sa o 19.00 h začína hlavná show.

Vystúpi na nej tanečná skupina Latino Flesh s folklórnymi piesňami a tancami z oblasti Karibiku, ďalej hudobná skupina Chilli Salsero, DJ Mulato a Akadémia tanca Miguela Méndeza, ktorá pre divákov pripravuje rýchlokurz tanečných štýlov, ako je samba, rumba, cha-cha, mambo i merengues. V tomto rytme bude bohatý program plný tance, hudby a súťaží pokračovať až do 23.00 h. (miv)

Požiarov bolo menej, škody boli vyššie

STARÉ MESTO

Za prvých päť mesiacov roku 2001 vzniklo v Starom Meste 33 požiarov, pri ktorých bola spôsobená priama škoda vo výške takmer 6 miliónov korún a nikto pri nich nebol usmrtený ani zranený.

V rovnakom období minulého roku bolo v Starom Meste 45 požiarov so škodou vyše 1,5 milióna korún, nikto nezomrel a zranená bola jedna osoba. Z tohto porovnania vyplýva, že zatiaľ čo počet požiarov klesol, výška škôd je až trojnásobne vyššia. Požiarovosť za prvých päť mesiacov tohto roka zásadne ovplyvnili požiari podkrovia na Björnsonovej ulici č. 11 z 8. januára s výškou škody 2,5 milióna korún a požiar trolejbusov vo vozovni DPMB na Hroboňovej ulici z 24. januára s celkovou škodou 2,9 milióna korún.

Bliži sa čas prázdnin a dovolení, ako aj obdobie zberu úrody, ktoré je spojené s predpokladaným pretrvávajúcim suchým počasím. To zvyšuje pravdepodobnosť vzniku požiarov, preto aj bratislavskí požiarnici (onedlho hasiči) nabádajú všetkých obyvateľov mesta k zvýšenej opatrnosti pri manipulácii s otvoreným ohňom. (wl)

Ochrana pamiatok neznamená zápečníctvo

AD: IDE O BUDÚCI CHARAKTER...

Prispevok prof. Štefana Šľachtu z minulého čísla (12/2001) je jedným z pohľadov na smerovanie rastu a rozvoja mesta. Je dobré, že ho napísal, lebo v poslednom čase sa charakteru výstavby Bratislavy venuje v médiách len okrajová pozornosť.

Ak niečo prirahuje do mesta návštevníkov, je to práve cenná historická architektúra, ktorá však z hľadiska urbanistického nie je často citlivo riešená. Býva to častov aj terčom kritiky zahraničných návštevníkov. Z tohto pohľadu nemôžem súhlasiť s celkovým tónom článku prof. Šľachtu. Dovolila by som si namietat proti charakterizovaniu

súčasnej výstavby z pohľadu ochrany pamiatok ako staromilstva a zápečníctva či provinčnosti. Hádám si nemyslím, že všetci odborníci zastávajúci názor o ochrane pamiatok sú provinční zápečníci? Nejde vôbec o naivnú snahu vrátiť Bratislavu do 19. storočia. Som úplne za to, aby sa v meste stavala moderná architektúra zodpovedajúca súčasnosti. Ide len o to, kde sa má stavať, aké má mať rozmery vzhľadom na okolie. Nazdávam sa, že to je predovšetkým otázka urbanizmu a jeho precenenia v našich podmienkach, ako to dokumentuje umiestnenie Mosta SNP a jeho vyústenie do Suchého mýta. Dôsledkom toho je „nenámestie“ pred Grassalkovichovým palá-

com, mimochodom mimoriadne cennou barokovou architektúrou, ktorá v dôsledku zdvihnutia „nenámestia“ pri stavbe podchodov ostala trochu „utopená“ v priestore. Korunu tomu nasadila stavba novej budovy na spodnej strane Hodžovho námestia. Výstavba sa síce uskutočnila v rámci územného plánu mesta, ale nedodržala predpísané limity meradla. Dúfajme, že k ďalším úpravám nešťastného „nenámestia“ sa bude pristupovať citlivejšie. Len pre porovnanie, nevšimla som si že by napríklad vo Viedni v blízkosti Belvederu alebo Schönbrunnu postavili modernú architektúru takých dimenzií, ako sa to stalo v Bratislave.

prof. PhDr. Tatiana Štefanovičová, CSc.

Obavy z premostenia Staromestskej ulice

AD: PREMESTENIE

STAROMESTKEJ ULICE

Budovaním dopravného systému a výstavbou Nového mosta v 70. rokoch minulého storočia utrpelo historické jadro Bratislavy a najmä Podhradie značné straty. Odkrytie a čiastočná rekonštrukcia západnej časti mestského hradobného systému aspoň sčasti kompenzovali túto ujmu. Postupne sa táto časť opevnenia stala integrálnou súčasťou obrazu a života regenerovaných zákutí starej Bratislavy.

Komunikácia v trase Staromestskej ulice v úrovni niekdajšej hradobnej priekopy nie je neprijateľným riešením, negatívne dôsledky má skôr neprimeraná intenzita aj ťažkej dopravy, dimenzie komunikácie a predovšetkým mohutná konštrukcia nábrežných estakád Nového mosta. Pokus o humanizáciu časti Podhradia improvizovanou výstavbou v oblasti Židovskej ulice a „historizujúcou“ architektúrou Zámockej ulice preukázateľne nesplnil očakávania. Ďalšie podobné experimenty si už Bratislava nemôže dovoliť.

Z uvedených dôvodov členovia Vedeckej rady pre štátnu pamiatkovú starostlivosť, ktorá je poradným orgánom ministra kultúry, so záujmom sledujú priebeh spracúvania návrhov na urbanisticko-architektonické riešenie bratislavského Podhradia. Obavy vzbudzuje najmä štúdia od prof. R. Janáka, podľa ktorej by mali byť hradby opätovne zastavané a do priestoru niekdajšej hradobnej priekopy sú navrhované objekty takých objemov a tvaroslovia, ktoré by vytvorili medzi Starým mestom a Podhradím nežiaducu fyzickú a optickú bariéru. Takýto „zisk“ premostenia Staromestskej ulice by bol obratom premrhaný, výsledky rekonštrukcie hradobného systému mesta by boli znehodnotené. Vo vzťahu k zámerom humanizovať časti hradobnej priekopy v úseku pri Michalskej bráne sa prezentovaná idea výstavby na Staromestskej ulici javí ako rozporuplná. Samotný zámer prehlbenia a premostenia súčasného dopravného koridoru sotva možno odmietnuť, po výstavbe mosta na Košickej ulici však možno očakávať

redukcii dopravného zaťaženia, zmenu koncepcie dopravného systému a postupnú transformáciu dopravnej trasy pozdĺž hradieb na komunikáciu obsluhujúcu, s prípadným znížením počtu jazdných prúdov a rozšírením mestskej zelene. Dôležitou úlohou je najmä eliminácia škodlivého vplyvu dopravy na Dóm sv. Martina, prestavba nájazdových estakád Nového mosta a humanizácia celého nábrežia smerom k tunelu. Citlivo treba dotvárať aj priestor tzv. Vodnej veže, najlepšie vypísaním samostatnej architektonickej súťaže.

Vyzývame primátora Bratislavy, aby v koncepcii územného rozvoja mesta zabezpečil zodpovedajúce podmienky na ďalšie zhodnotenie a prezentáciu hradobného systému. Žiadame zabezpečiť úzku súčinnosť riešiteľských kolektívov s pracovníkmi Pamiatkového ústavu a s celým externým prostredím, najmä s príslušnými odborníkmi vysokých škôl.

Ing. arch. Andrej Fiala,
predseda Vedeckej rady

pre štátnu pamiatkovú starostlivosť

NECKERMANN
52 x 380 mm

Mexická kuchyňa na račiansky spôsob

V Rači na Námestí hrdinov sme objavili úplne novú reštauráciu - mexickú. Volá sa TACOS a je namieste niekdajšieho pohostinstva, ktoré Račania poznali ako Jama.

Rozsiahle členité priestory v podzemí sú zariadené originálne a majú pripomínať akési mexické pueblo. Interiér je jednoduchý, ale funkčný. Drevené stoly a stoličky rôznych farieb od červenej cez modrú po zelenú sa vhodne dopĺňajú s rovnako pestrými klenbovými stenami. Tie zdobia typicky mexické artefakty ako sombrero, či kaktusy na drevených policiach, ale aj drevené aztécke masky. O príjemnú atmosféru sa stará aj niekoľko papagájov, ktoré pri bare občas „diskutujú“ s personálom či hosťami.

Na úvod sme si dali kukuričné lupienky s pastou z avokáda Chips con Quacamole, ďalej zapékané tortilové lupienky s fazuľou a syrom Nachos Snack a paprikovú palacinku plnenú mletým mäsom, syrom a zeleninou Burrito Classico. Všetky predjedlá boli vynikajúce. Z ponuky polievok sme ochutnali zeleninovú Sopa de Tortilla a cibulovú s červeným vínom. Škoda len, že polievky nám doniesli takmer súčasne s predjedlami. V tomto prípade tak bola rýchla kuchyňa a pohotová obsluha skôr prekážkou.

Bedecker gurmána

Na jedálnom lístku nás zaujala bohatá ponuka, takže sme mali problém si niečo vôbec vybrať. Každé jedlo však malo stručný vysvetľujúci popis, takže sme sa v záplave mexických výrazov orientovali bez vážnejších problémov. Z množstva hlavných jedál sme si dali Potata con Classico (vlastne zemiak v alobale plnený smotanou, pikantným mletým mäsom a syrom), Pollo San Diego (kuracie mäso poliate čokoládou so zeleninou a parenou ryžou), Taco con Pollo (kukurica oplátka plnená kuracím mäsom, syrom, zeleninou a smotanou), Enchiladas Tacos (placky tortilla plnené dvomi druhmi mäsa, zeleninou a ryžou). Pre tých, ktorí si nevedia z bohatej ponuky reštaurácie TACOS vybrať, majú na jedálnom lístku Tex Mex Combo, čiže zo všetkého niečo - marinované grilované kuracie krídla a stehno, grilované rebrá, varená kukurica, kukuričná placka plnená zeleninou, plnená papriková palacinka a plnený zemiak so smotanou. Všetky jedlá boli chutné, dokonca aj kuracie mäso s čokoládou.

Jedlá sme zapíjali pivom, ale na záver sme si neodpustili sladkú odmenu - aztécky karamelový dezert so šľahačkou

a ovocím Churro Caramel a pravý mexický koláč s alkoholom, šľahačkou a ovocím Torejjas. V prípade prvého dezertu sme však narazili na menší problém, presnejšie sklenenú nádobu s karamelom, ktorá bola ukrytá pod vrstvou šľahačky. Objavili sme ju až na koniec, takže časť tyčiek Churro sme zjedli bez karamelu. Ako nám prezradil personál, jeden hosť raz do sklenenej nádoby s karamelom omylom zahryzol, nič vážne sa však nestalo. Preto si myslíme, že podobné prekvapenia by si v reštaurácii TACOS mohli odpustiť, ak si nechcú zbytočne vyrobiť problémy.

V ponuke jedál má mexická reštaurácia TACOS aj taliansku pizzu, ktorú tu pripravujú priamo pred zákazníkmi. Za pozornosť stojí nielen bohatá ponuka jedál, ale najmä výber miešaných nápojov. Prijemne nás prekvapili aj ceny, ktoré boli na rozdiel od iných bratislavských reštaurácií predsa len nižšie. Rača je však okrajovou mestskou časťou Bratislavy, a preto je takýto cenový rozdiel pochopiteľný.

Naše hodnotenie: ★★★★★

Maximálny počet: 5 hviezdíček

O našej návšteve nebola reštaurácia informovaná. Útratu za konzumáciu si redakcia platila sama.

Napísali ste nám

Chcela by som sa s vami podeliť o zážitok z OD Carrefour v Poluse. Začalo sa to, keď som si 8. 6. 2001 v Carrefoure kúpila zlacnený stan. Po vyskúšaní som zistila, že sú chybné tyčky - priemer bol rovnaký a nezapadali do seba. Pri reklamácií neboli problémy, len som musela počkať niečo vyše 20 minút - po troch telefonátoch informátoriek, ktorým už bolo trápne, že im tak dlho podopieram pult, aby mi stan vymenili. Pri odchode som sa ešte uistila, že keby som sa náhodou vrátila, nebudem musieť tak dlho čakať a hneď mi vrátiť peniaze. Vrátiť som sa musela. Nebolo 1. apríla, ale 19. 6., tak som si myslela, že ma natáča skrytá kamera, ale bola to krutá realita. Doma, po odbalení vymeneného výrobku som zistila, že už bol použitý! Kopec hliny na kolíkoch a tyčkách neponúkal iné vysvetlenie. Stan som ani nerozbalovala, mali sme povysávané, a šla som naspäť na reklamačné oddelenie - v Carrefoure to volajú informácie. Tešila som sa, že to rýchlo vybavím a stihnem plánované schôdzku. To som ešte netušila, že budem odchádzať o pol hodiny neskôr bez stanu, potvrdenia o zaplatení a bez peňazí. Pani vedúca Harmathová mi dokonca odmietla dať potvrdenie o druhej reklamácií, teda, že mi za chybný výrobok dali použitý stan. Na vysvetlenie tohto prečinu mala zaujímavé argumenty. Najskôr začala humánne - chceli mi pomôcť (kam, neviem). Potom prešla na logiku - prečo som si stan nepozrela hneď po prevzatí (asi by mi ho pomohla postaviť) a že sú maloobchod, v ktorom môže zákazník tovar vrátiť do 8 dní a čo oni potom s vráteným tovarom majú robiť? A všetko ukončila výhrazným „dsekom“ - ako jej dokážem, že stan bol použitý a že vraj mi nemusia uznať reklamáciu, mohla som si chybu spôsobiť sama. Rozlúčila sa radou, že som mala ísť do iného obchodu. Pozor teda, aby ste si nekúpili v obchodnom dome už použitý tovar a možno aj chybný, ktorý ste mohli pred časom reklamovať, veď čo s tým majú robiť? Ja mám zo zážitku poučenie nenakupovať v Carrefoure, nekupovať zlacnené a kupovať stan, ktorý potrebujem na letnú dovolenku, v zime.

Zuzana Mináriková

Po dlhom čase som 13. júna navštívila TESCO v centre mesta. A nielen predajne, kde sa zdalo byť všetko v poriadku, ale aj dámske WC. Slušne pozdravím „WC babku“ a rútim sa k prvej voľnej kabínke. „Haló, platí sa!“ - zastaví môj krok strážkyňa toaliet. „Odkedy?“, neverím vlastným ušiam. „Tu to máte!“, bodá ukazovák do papiera na svojom stolčeku. Teraz zas neverím vlastným očiam. Citujem z natlačeneho písma: Ceny sú platné a nemenné od 1. 5. 2001. 5,- Sk. Päť korún! Žiadna symbolická koruna. Tak už mi je všetko jasné: TESCO melie z posledného! Tento kolos s tovarom drahým až predraženým je nútený si asi takýmto spôsobom privýrabať. Je to neuveriteľné, smiešne a smutné...

Eva Skákalová, Dúbravka

	KOMPLET s.r.o. Jelačičova 2 821 08 Bratislava tel.: 07/555 65 791 tel./fax: 07/555 67 250 komplet@kompletsro.sk www.kompletsro.sk
	Kúrenárske práce elektro - vod plyno - inštalácie práce vodomery - montáž a výmena stavebné ú ravy, rekonštrukcia bytov práce ma leho aj väčšieho rozsahu návrh z di lne architekta kvaliti ne a rýchlo S. I. O.

Objednávky reklamy aj cez e-mail
reklama@ba-noviny.sk

Rekonštrukcia Hviezdoslavovho námestia

Z histórie

Hviezdoslavovho námestia

Hviezdoslavovo námestie patrí odkiaľživa k najkrajším a najživším bratislavským verejným priestranstvám. Ako námestie vznikalo postupne až v druhej polovici 18. storočia. Predtým tu stáli iba domy rybárov a riečny prístav na jednom z dunajských ramien. Po zbúraní mestských hradieb, ktoré iniciovala cisárovná Mária Terézia, sa začalo uvažovať o novom využití tohto priestoru, ktorý bol v bezprostrednom kontakte s historickým centrom mesta. V tom čase námestie po prvý raz vydláždili. Neskôr pribudli stromové aleje a niekoľko honosnejších budov.

Námestie využívali obyvatelia Bratislavy najmä na prechádzky, preto dostalo najprv názov Promenáda. Odvtedy malo viacero pomenovaní, napr. Theaterplatz (1840) v súvislosti s existenciou mestského divadla. V roku 1889 ho pomenovali po maďarskom revolucionárovi Lajosovi Kossúthovi. Súčasné pomenovanie po najvýznamnejšom slovenskom básnikovi a dramatikovi námestie nesie od roku 1932.

Medzi najvýznamnejšie stavby súčasného Hviezdoslavovho námestia patrí budova Slovenského národného divadla (1886), Ganymedova fontána od významného sochára V. Tilgnera (1888), Hviezdoslavov pomník s fontánou od autorov J. Pospíšila a V. Ihrského (1937), sochárka Dievča so srnkou (1942) od A. Rigeleho, Hotel Carlton, ktorý je v súčasnosti tesne pred ukončením generálnej rekonštrukcie, Kozicsov dom - sídlo Veľvyslanectva USA od roku 1948, Nestorov palác (1856) - sídlo Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko, Pálffyho palác (1884-1885), v ktorom dnes sídli Vysoká škola výtvarných umení, a napokon Kernov dom (1845), v ktorom bola kedysi obľúbená detská cukráreň, ale už niekoľko desiatok rokov predtým sa tam stretol Vladimír Clementis s Indírou Gándhiovou a Džaváharlál Néhríom.

Projekt obnoví promenádu a rozšíri pešiu zónu

STARÉ MESTO

Projekt rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia zahŕňa úpravu povrchu námestia a jeho výtvarné dotvorenie prvkami drobnej architektúry, doplnenie zelene, rekonštrukciu verejného osvetlenia, zmenu dopravného režimu a doplnenie technickej infraštruktúry.

Cieľom ideového návrhu rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia je:

- Obnovenie promenádneho charakteru námestia a vytvorenie oddychovej zóny;

- Vytvorenie novej funkcie námestia s možnosťou jeho využívania na kultúrno-sportové akcie (promenádné koncerty, drobné javiskové formy, programy pre deti, živý šach, klzisko, vianočné programy so stromčekom, jednorazové športové aktivity, ap.);

- Aktívnejšie zapojenie námestia do pešej zóny historického jadra a oživenie parteru na severnej strane námestia, najmä na obchodné, reštauračno-kaviarské a galerijné aktivity.

Promenáda v šírke 15 metrov v jednej výškovej úrovni dlažby bez bariér vytvorí spojnicu Ganymedovej fontány pred SND a Morového stúpu na Rybnom námestí. Ideu tejto kompozičnej osi podporia aj paralelné plochy trávovej zelene a väčšina existujúcej a obnovej vzrastlej zelene. Do osi sú zapojené i ďalšie výtvarné diela na námestí a svietidlá na parkových stožiaroch. Projekt predpokladá novú kvalitu dlažby z prírodného kameňa,

pričom ju integruje s existujúcou dlažbou na námestí i v pešej zóne historického jadra. Reanimácia námestia je vyjadrená aj ďalšími prvkami, ako napr. kruhová mozaika v dlažbe pred SND, obnovenie erbu Bratislavy alebo vytvorenie vodnej plochy pred Pálffyho palácom.

Z hľadiska dopravnej obsluhy územia po rekonštrukcii sa najdôležitejšia zmena týka jednosmerného prejazdu námestia po Rigeleho ulici, Paulínyho ulici a Hviezdoslavovom námestí. Nový kontrolovaný vjazd do pešej zóny bude v predĺžení Strakovej ulice.

Doteraz bolo v okolí námestia k dispozícii 520 parkovacích miest. Rekonštrukcia sice prinesie úbytok cca 90 miest v severnej časti námestia. Náhradou by mala byť podzemná garáž Hotela Carlton s kapacitou cca 440 miest. Po prestavbe Hviezdoslavovho námestia pribudne 17 parkovacích miest aj pozdĺž obrubníka južnej strany námestia pred hotelom Danube.

Rekonštrukciou Hviezdoslavovho námestia sa rozšíri pešia zóna historického jadra Bratislavy až po Rybné námestie, obnoví sa funkcia promenády, vznikne nový kultúrno-relaxačný komplex a námestie so zhrmažďovacou funkciou. Vytvorením trasy cez Mostovú ulicu k nábrežiu Dunaja a naspäť popri hoteli Danube uzatvorí promenáda systém základných okruhov peších trás v Starom Meste.

(miv)
VIZUALIZÁCIA - R. Hečko/B. Drgoň

Povrchová úprava Hviezdoslavovho námestia

Investor:	mestská časť Bratislava - Staré Mesto
Náklady:	65 miliónov korún
Zdroj financovania:	rozpočet mestskej časti na rok 2001
Dodávateľ prác:	prebieha verejná súťaž
Termín začatia:	1. august 2001 (po nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia)
Termín dokončenia:	31. október 2001 (1. fáza po vyústení Strakovej ulice)
Ďalšie informácie:	www.bratislava-city.sk

Ako je to s Krčmou u Salvátora alebo niečo smrdí v tomto štáte bratislavskom

AD: LEKÁREŇ U SALVATORA

Staršia a hodnotnejšia lekáreň ako bratislavská Lekáreň u Salvátora sa na našom území nezachovala a aj v iných - na pamiatky bohatších európskych krajinách by bola pýchou. Keď píšeme „bola“, všetci všímaví a k svojmu mestu srdcom pripútaní Bratislavčania vedia, o čom hovorím.

Táto unikátna lekáreň, ktorej väčšina nábytku a zariadení prvých bola vytvorená bratislavskou rehoľnou Spoločnosťou Ježišovou v polovici 17. storočia, prežila bezmála 350 rokov mimoriadne rušných a nie vždy kultúrnemu dedičstvu naklonených dejín tejto krajiny a Bratislavy. Jej striedajúci sa majitelia od rádu jezuitov cez 9 súkromných lekární až po socialistického štátneho vlastníka ju napriek opakovanému premiestňovaniu z bývalého jezuitského kolégia do Csákyho paláca až do susedného meštianskeho domu opatrovali, vedomí si jej mimoriadnych hodnôt, ako oko v hlave. Rudolf Adler, lekárník židovského pôvodu, dal v roku 1904 pre tento vzácny súbor historického zariadenia lekáreň vyprojektovať a postaviť osobitný dom, do prízemí ktorého ho presťahoval zo susedného Csákyho paláca. Pôvodný nábytok, vrátane masívnej mramorovej tary podopieranej šesticou vápencových plastiek levov a mohutného mramorového mažiara dal citlivo doplniť nevyhnutnými prvkami. To, že išlo o lekárnika židovského pôvodu decentne naznačovala iba malá Dávidova hviezda umiestnená spolu s hodinami v novom drevenom paneli s dverami do lekárenskej ofíciny. Lekárnikova dcéra Róza spolu s ďalším amatérskym maliarom vyzdobili strop lekáreň alegorickými maľbami v štukových orámovaniach. O úcte k tradícii lekáreň, ktorá už v čase jej kúpy Rudolfom Adlerom niesla meno

patróna jezuitov - Salvátora, čiže Spasiteľa - Ježiša Krista, svedčí jeho kamená plastika od slávneho bratislavského sochára Alojza Riegeleho, ktorú dal lekárník bez ohľadu na odlišnosť svojej náboženskej príslušnosti vyhotoviť a umiestniť na uličnú fasádu. Je to zaiste aj pekný príklad, ktorý dokumentuje, že obyvateľom nášho mesta bola kedysi vlastná tolerancia, úcta k tradícii a k vytvoreným hodnotám.

NIE JE NÁJOMNÉ AKO NÁJOMNÉ

Osud lekáreň slúžiacей svojmu humanému poslaniu takmer bez prestávky cez tri a pol storočia a prechádzajúcej z jedných starostlivých rúk do druhých bol spečatený len prednedávnom. Jej vystaňovanie najprv „de iure“ a potom aj „de facto“ umožnil, ba priam sa o to postaral najvyšší predstaviteľ tohto mesta. Urobil tak podpísaním zmluvy s novým nájomcom v auguste 1998, ktorá bola od začiatku pre mesto nevýhodná. Následné kroky primátora smerovali už iba k odovzdaniu priestorov lekáreň novému nájomcovi tak, aby boli „vyčistené“ od jej historického zariadenia, ktoré sa v dôsledku nesprávne uskutočnenej privatizácie lekáreň dostalo do rúk súkromnej osoby. Osobitný článok nájomnej zmluvy umožnil nájomcovi prenechať časť predmetu nájmu (čo fakticky môže byť hoci aj celá lekáreň okrem 1 cm²) inému nájomcovi bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa - čiže hlavného mesta - čo sa aj stalo. Nový majiteľ zariadenia lekáreň z Trenčína po neúspešných pokusoch dohodnúť sa s predstaviteľmi hlavného mesta na kúpe priestorov lekáreň, čo by mu umožnilo svoj majetok riadne užívať a zároveň sa oň ako o súbor huteľných kultúrnych pamiatok v zmysle jeho pôvodného účelu a zákona o štátnej pamiatkovej starostli-

vosti aj starať, si ho na základe následnej výzvy hlavného mesta napokon „vypratá“, presťahoval do Trenčína a uložil v priestoroch svojej firmy. Nový nájomca dnes prenajíma priestory lekáreň za 80-krát (!) nižšie nájomné, než mesto ponúkalo majiteľovi jej historického vybavenia a zariadenia.

LEKÁREŇ, KAVIAREŇ, ČAJOVŇA
Pre mňa dodnes nepochopiteľné konanie predchádzajúceho primátora, nota bene - kedysi zapáleného pamiatkára, dobrovoľného záchranára ohrozených dreveníc a rodeného Bratislavčana, nechajme však bokom. Pre vec samu je oveľa dôležitejšia dnešná situácia, poskytujúca správe hlavného mesta a jej čelným predstaviteľom vynikajúcu príležitosť napraviť chyby svojich predchodcov, ktoré sú hanbou nášho mesta. Protežovaný nájomca priestory lekáreň totiž „podprenajal“ ďalšiemu, síce v súlade so záhadnou zmluvou, avšak predbežne od hlavného mesta nezískal súhlas so zmenou pôvodnej funkcie na inú. Nájomca nespĺnil základné podmienky zmluvy, pretože lekáreň neuviedol do prevádzky do konca roku 1998, ako sa pôvodne zaviazal a nechal túto pamiatku bez využitia chátrať vyše dvoch rokov (za čo mesto ročne „zarobilo“ až 30 tisíc Sk!). Nájomca nájomcu úpravou priestorov na pohostinské zariadenie (najprv to mala byť kaviareň, po zdvihnutí medializovanej vlny odporu - tzv. „čajovňa“) porušil ďalšie základné ustanovenia základnej zmluvy o prenájme - bez súhlasu hlavného mesta realizoval úpravy na úplne inú prevádzku, ako sa mestu zmluvne zaviazal jeho prenajímateľ a zároveň hrubo porušil hneď dva zákony - stavebný a pamiatkový. Práve totiž pripravoval a realizoval bez nevyhnutného stavebného povolenia - teda ako tzv. čiernu stavbu, ktorú sa teraz pokúša „obieliť“ a zároveň bez záväzného stanoviska Okresného úradu Bratislava I, bez ktorého nie je možné pristúpiť ani k príprave, tobôž nie k realizácii akejkoľvek úpravy kultúrnej pamiatky.

BUDE NAKONIEC RIEŠENÍM CELOMESTSKÁ ZBIERKA?

Súčasný primátor Bratislavy verejne vyhlásil, že zmenu prevádzky lekáreň neodsúhlasí a urobí všetko preto, aby sa vzácny a unikátny mobiliár starej bratislavskej lekáreň tvoriacej neoddeliteľnú súčasť domu, ale najmä súčasť histórie nášho mesta pri prvej novej príležitosti vrátil tam, kam patrí. Minister kultúry - ako najvyšší štátny úradník pre pamiatkovú starostlivosť, sa nedávno v záujme nápravy trápnej a bezprecedentnej situácie obrátil na poslancov mestského zastupiteľstva s apelom. Terajší majiteľ mobiliáru, ktorý mal pôvodne záujem o prenájom lekáreň na rovnaké účely, ho dnes chce odpredať. Ďalšie kroky nie je ťažké si domyslieť. Chce to „iba“ stáť za svojimi slovami, byť dôsledným a využiť šancu, ktorú priniesol čas a chybné kroky tých, ktorých motivácie sa základne rozchádzajú s verejným záujmom. Ak nebude iná možnosť, ešte stále sa dá vyhlásiť celomestská zbierka na kúpu lekáreň, ktorá sa tak môže stať nielen skutočným majetkom nás všetkých, ale aj zjednocujúcim prvkom pri spoločnej ochrane nášho spoločného kultúrneho dedičstva.

Alex Tahy,

historik umenia - pamiatkar

Historické údaje boli čerpané z článku Fridricha Perényiho: „Bývalá jezuitská lekáreň Salvátor v Bratislave“, ročenka Bratislava 5/1969

Pôvodný mobiliár v pôvodnej Lekárni u Salvátora...

baumax
VŠETKO PRE DOM A ZÁHRADU

Sme najväčšou firmou na trhu
„do it yourself - všetko pre dom a záhradu“

Pre našu novú predajňu v Bratislave 3 hľadáme nových spolupracovníkov:

PREDAVAČOV

Pre oddelenia:

• farby • záhrada • sanitárna technika • obklady

Požadujeme:

• tretnú bezúhonnosť • skúsenosti s predajom sú vítané

Ponúkame:

Ponúkame Vám zaujímavé zamestnanie vo vyššie uvedených oblastiach, príjemné pracovné prostredie a dobrý plat zodpovedajúci náročnosti úloh.

V prípade, že Vás táto ponuka zaujala, budeme sa tešiť na adrese alebo telefónom čísle:

baumax SR, s.r.o. - centrála,
sl. Ralbovská, Rožňavská 4, 820 02 Bratislava,
Tel.: 07/ 482 78 111, Fax: 07/ 482 78 112.

Široký sortiment značkových počítačových zostáv, spotrebného materiálu a doplnkov k PC.

POČÍTAČE SECOND HAND

Notebook Pentium II 233

64 MB RAM, 3200 MB HDD, CD ROM, zvuková karta
integrovanej 56 Kb Fax modem, 12,1" TFT display

Predaj aj na výhodné splátky!

36 950,-

Cena je vrátane DPH!

OMNICO
Spot s.r.o.
www.omnico.sk

tel.: 6224 5555, 6446 2557, 5245 4544
Gessayova 18 • Schneidra Trnavského 1 • Mýtna 39

ČESKÁ POISTOVŇA
SLOVENSKO

POISTENIE DOMÁCNOSTI

ZDARMA

pri uzatvorení životného poistenia

... rozdiel je v poistke ...

Kontakt:

ČPS, Mliekárenska 8, 821 09 Bratislava tel: 0905 643 491, 0903 439 946
ČPS, Jakubská 4, 831 06 Bratislava tel: 44 87 20 39, 0905 620 733
ČPS, Bajkalská 22, 821 09 Bratislava tel: 0903 431 223, 0905 397 980

ZAČNÍME OD PODLAHY!

KLASICKÉ • VELKOPLOŠNÉ • LAMELOVÉ
INTARZOVANÉ • MOZAIKOVÉ PARKETY
BRÚSENIE • LAKOVANIE

• ŠVÉDSKE DREVENÉ VELKOPLOŠNÉ PARKETY KÄHRS

BUK, DUB
stará cena 1 798,-⁵⁰ nová cena 1 230,-

• MOZAIKOVÉ PARKETY DREVENÝ MASÍV

stará cena nová cena
BUK ŠTANDARD 365,- 245,-
BUK RUSTIKAL 320,- 210,-

• LAMINÁTOVÁ PODLAHA KRONOSPAN

stará cena nová cena
ŠIROKÁ PONUKA VZOROV 435,- 323,-
Uvedené ceny sú bez DPH

otvorené: pondelok až piatok 10:00 - 18:00
Radlinského 47, Bratislava, tel.: 52 49 53 71, 52 49 70 70

AKCIA

K&M
hygienacentrum

www.hygienacentrum.sk

V Propeleri už koncerty nebudú

PETRŽALKA

Pravidelné letné koncerty v Propeleri tento rok nebudú. Potvrdili to predstavitelia mestskej časti Petržalka s tým, že rockové koncerty pre mladých sa presunú na nové pódium na hrádzi medzi Petržalkou a Rusovcami.

Dôvodom premiestnenia koncertov boli minuločné sťažnosti obyvateľov Starého Mesta, ktorých rušil hluk šíriaci sa cez Dunaj. Proti koncertom sa vyslovili aj obyvatelia Petržalky. Keďže ide o majetok hlavného mesta, magistrát pravidelné koncerty v Propeleri zakázal.

Výnimkou bude štvrtý ročník vystúpení rockových skupín k výročiu SNP - Koncert proti všetkým totalitám, ktorý bude na Tyršovom nábreží v Propeleri 29. augusta.

Petržalka pripravuje v lete aj cyklus detských divadelných predstavení v areáli reštaurácie Leberfinger, denné letné tábory pre deti a ďalšie podujatia. (brn)

Vysoké Tatry

Penzión 4 x 2

lacné a slušné ubytovanie,
komplexné vybavenie a služby.
Mobilný telefón: 0907 123 776

	Dunajská 29 811 08 Bratislava Tel.: 5293 13 64-5 Fax: 5292 39 65 e-mail: tatrareal@tatrareal.sk http://www.tatrareal.sk
Aukčná a realitná spoločnosť BYTY, DOMY NA PREDAJ	
- garz., BAV, nám. Hrančiarov, 31 m ² , 640 tis. Sk - 2-garz., BAV, Gessayova ul., 45 m ² , 690 tis. Sk - 2-garz., BAV, Krásnohorská ul., 47 m ² , 790 tis. Sk - 2-izb., BAV, Lachova ul., DR, 55 m ² , uprav., 900 tis. Sk - 2-izb., BA II., Komárnická ul., 55 m ² , 1,1 mil. Sk - 3-izb., BA I., 29. augusta, OV, 110 m ² , 1.p., 2,2 mil. Sk - 3-izb., BA IV., L. Fullu, 90 m ² , 1,6 mil. Sk - 3-izb., BA IV., Galbavého ul., 76 m ² , 1,4 mil. Sk - 4-izb., BA I., Nabl. Svobodu, OV, 90 m ² , 1.p., loggia, 1,9 mil. Sk - 4-izb., BA II., Železničná ul., 120 m ² , poz. 7,2a, 2,9 mil. Sk - 3-izb., BA III., Matuskova ul., 120 m ² , poz. 5a, 3,9 mil. Sk - 4-izb., BA III., Riazanská, 190 m ² , poz. 4a, 4 mil. Sk - 6-izb., RD, Pod. Biskupice, 300 m ² , poz. 6a, 4,1 mil. Sk - 7-izb., RD, BA II, Trnávka, 400 m ² , 6,5 mil. Sk	
BYTY, DOMY NA PRENÁJOM	
- 2-izb., BA IV, Nad Lúčkami, 80 m ² , 1 600 DM/mes. - 2,5-izb., BA I, Brnianska ul., 1 200 DM/mes. - 3-izb., BA I, Štefánikova ul., nez. parkovanie, 2 000 DM/mes. - 3-izb., BA I, Svetlá ul., zar., garáž, 1 700 DM/mes. - 4-izb., BA I, Martinengova ul., 120 m ² , 1 500 DM/mes. - 4-izb., RD, BAV, St. Grunty, časť RD, 125 m ² , 1 300 DM/mes. - 4-izb., RD, Ivánka pri Dunaji, 120 m ² , nezariadený - 30 000Sk/mes., čiastočne zariad., - 40 000 Sk/mes. - 5-izb., RD, BA III, Koliba, 200 m ² , 2 000 DM/mes. - 5-izb., RD, Horná ul., zar. s garážou, 120 m ² , 1 800 DM/mes. - 5-izb., RD, Záh. Bystrica-Strmé vršky, 220m ² , 4 000 DM/mes. - 5-izb., RD, BA II, Vrakúňa, 180 m ² , 4 500 DM/mes. - 6-izb., RD, BA II, Pod. Biskupice, 150 m ² , 30 000 Sk/mes. - 6-izb., RD, BA IV, Lamač, 250 m ² , 2 300 DM/mes. - 6-izb., RD, BA IV, Dúbravka, 250 m ² , 1800 USD/mes. - 7-izb., RD, BA IV, ul. H. Meličkovej., 5 000 DM/mes. - 7-izb., RD, BA III, ul. Júliová, 4 500 DM/mes.	
Hľadáme na kúpu v BA	
- exkluz. stavebný pozemok na výstavbu RD - rodinný dom do 6 mil. Sk - 2-3 izb. byt v BD vo Fialkovom údolí	

Interistom prijateľní súper, slovanisti musia do Walesu, Petržalčania v 2. kole

Tohtoročná letná futbalová dovolenka sa dala rátať na hodiny a v prípade niektorých klubov, akým bola Petržalka, sa vlastne presunula na ligovú prestávku ešte počas minulého súťažného ročníka... Jedným z dôvodov je skorý začiatok európskych pohárov, respektíve ich predkôl, ktoré sa dotýkajú najmä rozvojových krajín, kam, aj keď sa z času na čas búchame po prsiach, stále patríme!

Bratislavský Inter sa na žreb nemôže sťažovať. V druhom predkole Ligy majstrov narazí na víťaza súboja VB Vagúr (Faerské ostrovy) - Slavia Mozyr (Bielorusko) a všetko iné, okrem postupu, bude obrovským sklamaním. Prezident Interu František Šulka netajil po zrebe hlboký výdych a pre agentúru SITA povedal: „Sme spokojní, predpokladáme, že do 2. predkola postúpi bieloruský Mozyr. Prvý zápas odohráme vonku, čo je pre nás nepochybne výhodou. O našich možných súperoch nemáme veľa informácií, ale tréneri určite vycestujú na jeden z ich vzájomných zápasov.“

Termíny 2. predkola Ligy majstrov sú 25. júl a 1. august.

Dlhšia cesta čaká slovanistov, ktorí sa v predkole Ligy majstrov stretnú s waleským mužstvom s krkolomným názvom Cwmbrian Town. Ani tento súper by nemal byť neprekonateľnou prekážkou a ak belasi nepostúpia, bude to ešte väčšia hanba ako vyradenie Famagustou... Generálny riaditeľ ŠK Slovan Roman Dubeň pre SITU prezradil: „Želali sme si letieť na západ a to sa nám splnilo. Viac na západ sa už naozaj nedalo... Pre nás je výhodnejšie začať na ihrisku súpera. Spokojní budeme len vtedy, keď postúpime cez Cwmbrian do 1. kola. Potešilo ma, že budeme hrať v kultúrnej a futbalovo vyspelej krajine, aj keď mužstvo z Walesu je azda najťažším súperom, ktorého sme mohli dostať.“ Predkolo Pohára UEFA sa hrá 9. a 23. augusta. Svoju premiéru v európskom pohári má už za sebou Artmedia Petržalka. V 1. kole Intertoto Cupe vyradili zverenci Dušana Galisa litevský FK Ekranas Panevezys, ale natrápili sa viac ako

dost'. V prvom stretnutí na súperovom ihrisku síce uhrali nádejnú remízu 1:1, no v domácej odvete Petržalčania pozahadzovali aj nemožné a po navlas rovnakom výsledku prišlo na rad predĺženie a po ňom strely zo značky pokutového kopu. V nich už bol úspešnejší náš zástupca, čo znamenalo, že Artmedia sa v druhom kole stretne so slovenským NK Celje (to vyradilo dánsky Aarhus po výsledkoch 0:1 a 7:1!). Agentúrny hlas Dušana Galisa: „Vyhrali sme zaslúžene, už v prvom polčase sme si vytvorili veľké množstvo šancí, nepremenili sme ich a nakoniec bol z toho infarktový zápas. Taký je však futbal v Európe. V závere sme mali napokon aj šťastie. Chcem sa poďakovať divákovi, že nás prišli podporiť v takom hojnom počte. Slovenský futbal potrebuje ťažké medzinárodné zápasy.“

Prvý duel 2. kola sa hrá 30. júna v Slovinsku, odveta je na programe 8. júla z Starým mostom. V prípade postupu čaká na Petržalku atraktívny Sturm Graz alebo švajčiarsky Lausanne Sports. (mm)

Spoločnosť bez dobrovoľníkov nefunguje

Zákazník je pán

Rok 2001 bol vyhlásený za rok dobrovoľníctva. V zabehnutých krajinách, kde demokraciu vdychne nový občan už pri narodení, sa hovorí, že bez dobrovoľníkov nefunguje ani občianska spoločnosť. Je pravda, že v týchto krajinách dobrovoľníci nesuplujú povinnosti štátu, iba ich rozširujú (spravidla v sociálnej sfére).

Dobrovoľníci venujú svoj čas službe verejnosti - poskytujú teda dar, ktorý sa v mnohých prípadoch vôbec nedá vyčíslieť. Za svoju činnosť sa im dostáva iba ak uznania od spoluobčanov. U nás je situácia trochu iná. Občianske združenia zväčša vykonávajú činnosť, ktorú by mal vykonávať štát alebo ešte častejšie obec. A veľká väčšina spolupracovníkov rôznych združení si svoju činnosť - teda svoj čas - zamieňa s pojmom pracovný čas, a chce ho mať primerane finančne ohodnotený. To je jeden z dôvodov, prečo zahraničné organizácie a fondy čoraz menej prejavujú ochotu prispievať na naše slovenské projekty. Tvrdia, že svojimi financiami nahrádzajú druhú stranu. A často majú pravdu. Na úrad strane je zasa v tom „inom“ svete nemysliteľné, aby dobrovoľník nedostal

uhradené náklady spojené s vykonávaním svojej činnosti. Veď nie je spravodlivé očakávať, že si zo svojho príjmu alebo dôchodku budú uhrádzať poštovné, cestovné, či iné náklady. O nájme a telefónoch ani nehovorím. Nezaujímá vás táto téma? Nuž prosím, čítajte ďalej!

Fórum spotrebiteľov vykonáva svoju činnosť od roku 1991 a poradňu prevádzkuje od roku 1995. Vypichujem poradňu preto, lebo je nákladnejšia. Za rok máme priemerne 295 osobných návštev, počet telefonátov vôbec nepočítame. Len na priame poradenstvo sme priemerne venovali vyše 500 hodín ročne. Všetci v poradni majú vysokoškolské vzdelanie a robia bezplatne. Iba sme im prispievali na MHD, navyše zostalo len na nájomné. Doteraz sme to mohli robiť preto, lebo nám napr. vlni prispeli starostovia Starého Mesta (8000 Sk) a Rače (5000 Sk). Isteže aj iní sponzori. Starostov spomínam preto, že mestských častí je 17 a my neodmietneme obyvateľa žiadnej mestskej časti.

Okrem toho mi „šuškanďa“ doniesla, že miestny kontrolor jednej mestskej časti považuje poskytnutý príspevok za neúčelne vynaložený. Nuž, kto ako. Tí občania, ktorým sme zachránili pár tisícok korún, iste nie. Počítam, že ani tí, ktorých sme ochránili pred súdnymi spormi. Pravda, sú to tí najzraniteľnejší občania, buď dôchodcovia alebo nízko-prijmové rodiny.

Ale pozor! Voľby prichádzajú a každý spotrebiteľ je volič, na to neradno zabúdať. A čo chceme od vás priaznivcov tejto rubriky? Nože sa občas opýtajte svojho zastupiteľstva, prečo sa nenájde aspoň malá suma na podporu činnosti poradne Fóra spotrebiteľov. Zasadnutia zastupiteľstva sú predsa verejné - je pravda, že zväčša v pracovnom čase. Ale veď aj dôchodcovia sa vedia pýtať, nie? Bude totiž kuriózne, keď sa rokom dobrovoľníctva skončí činnosť našej poradne. Mne určite práca chýbať nebude, ale či aj poradňa vám? Mimochoďom, dajte si pozor aj v budúcich voľbách - kto sa nestará o potreby núdznych - nezaslúži si byť volený!

Marta Černá,
Fórum spotrebiteľov

Jesenný program Bratislavčanov

Jesenná časť najvyššej futbalovej súťaže sa začína už tradične veľmi skoro. Premiéra je na programe 14. júla, teda v čase, keď väčšina Bratislavčanov myslí na dovolenky...

Hneď prvé kolo ponúka zaujímavé derby. Petržalka privíta Slovan a zápas bude o to zaujímavejší, že obe mužstvá sa chtiac-nechtiac zaraďujú medzi favoritov celej ligy a aspirantov na titul... Majstrovský Inter tiež nečaká žiadna prechádzka. Letnú ouvertúru na Pasienkoch zariadi tretí tím minulého ročníka - Ružomberok...

1. kolo - 14. júla (sobota) - o 17.00: Inter - Ružomberok, 15. júla (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Slovan

2. kolo - 21. júla (sobota) - o 17.00: Slovan - Ružomberok, 22. júla (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Žilina

3. kolo - 28. júla (sobota) - o 17.00: Inter - Púchov

4. kolo - 4. augusta (sobota) - o 16.30: Slovan - Prešov, 5. augusta (nedeľa) - o 10.30 h: Petržalka - Trenčín

5. kolo - 11. augusta (sobota) - o 16.30: Inter - Petržalka

6. kolo - 18. augusta (sobota) - o 16.00: Slovan - Púchov, 19. augusta (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Ružomberok

7. kolo - 25. augusta (sobota) - o 16.00: Inter - Košice

8. kolo - 8. septembra (sobota) - o 15.30: Slovan - Dubnica, 9. septembra (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Púchov

9. kolo - 15. septembra (sobota) - o 15.30: Inter - Slovan

10. kolo - 22. septembra (sobota) - o 15.00: Slovan - Petržalka

11. kolo - 29. septembra (sobota) - o 15.00: Inter - Prešov

12. kolo - 13. októbra (sobota) - o 14.30: Slovan - Žilina, 14. októbra (nedeľa) - o 10.30 h: Petržalka - Košice

13. kolo - 20. októbra (sobota) - o 14.00: Inter - Dubnica

14. kolo - 27. októbra (sobota) - o 14.00: Slovan - Košice, 28. októbra (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Inter

15. kolo - 3. novembra (sobota) - o 13.30 h: Inter - Žilina

16. kolo - 10. novembra (sobota) - o 13.30 h: Slovan - Trenčín, 11. novembra (nedeľa) - o 10.30 h: Petržalka - Prešov

17. kolo - 17. novembra (sobota) - o 13.00: Inter - Trenčín

18. kolo - 24. novembra (sobota) - o 13.00: Slovan - Inter, 25. novembra (nedeľa) - o 10.30: Petržalka - Dubnica

RENAULT KESTLER
166 x 100 mm

RENAULT KESTLER
109 x 100 mm

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA HEYDUKOVEJ ULICI kriminálna polícia zadržala dvoch vydieračov priamo pri preberaní peňazí. Sú nimi dvaja Bratislavčania vo veku 44 a 45 rokov. Všetko sa začalo ešte začiatkom júna, keď 38-ročného Bratislavčana kontaktoval jeden z páchatel'ov a žiadal od neho vyplatenie 20-tisíc korún za „ochranu“ jeho rodiny, ktorej malo hroziť bližšie nešpecifikované nebezpečenstvo. Zároveň 38-ročný Bratislavčan dostal inštrukcie, kde a kedy má peniaze doručiť. Na Heydukovej ulici odovzdal peniaze 45-ročnému J. B., ktorý ich prepočítal a odovzdal svojmu komplicovi P. S. Policajný vyšetrovateľ ich obvinil z trestného činu hrubého nátlaku.

NA NÁBREŽÍ LUDVÍKA SVOBODU sa niekto vlámal do kancelárií spoločnosti 7 a 5. Zloději sa podarilo vyhnúť mrežu na okne, ktoré potom vypáčil. Ukradol 21 počítačov a spôsobil firme škodu za najmenej 800-tisíc korún.

NA ŽIDOVskej ULICI traja páchatelia prepadli 25-ročného Stupavčana. Surovo ho zbili a dokopali a keď spadol na zem, ukradli mu z vrecka nohavíc 300 korún a z ruky stiahli hodinky. Mladého muža previezli do nemocnice, jedného z trojice lupičníkov - 43-ročného obyvateľa Jakubova v okrese Malacky - krátko po skutku zadržali a po obvinení z lupičstva skončil vo väzbe.

PETRŽALKA

NA NÁMESTÍ HRANIČAROV došlo k lupičstvu v predajni potravín. Cez vchod pre zamestnancov dnu vstúpil neznámy páchatel', 28-ročného vedúceho predajne zdrapil pod krk a prikázal mu zamknúť. Dotlačil ho k pokladni, v ktorej bolo iba 700 korún, čo sa mu, pochopiteľne, mánilo. Zašli spolu preto do zadnej časti predajne, kde vedúci zo skrinky vybral peňaženku, v ktorej bolo 9050 korún. Páchatel' si však vybral druhú peňaženku, v ktorej bolo až 131 500 korún a prvú vrátil na miesto. Potom vedúcemu rozkázal otvoriť vchod a tesne pred odchodom mu zobral aj doklady. Predajňa patrí banksobystrickej spoločnosti Fatra.

NA JASOVskej ULICI zastavila hliadka Pohotovostnej motorizovanej jednotky vozidlo Mazda 323, ktoré riadil 23-ročný Bratislavčan. Pri kontrole interiéru vozidla hliadka našla rôznu elektroniku, ktorej pôvod vodič nevedel hodnoterne vysvetliť. Keďže v takom prípade sa vo výpovedi pokračuje na policajnom oddelení, vodič sa pokúsil policajtov striasť päťtisícovým úplatkom. Pozoruhodná bola aj skutočnosť, že Mazdu sprevádzalo auto Škoda 105, v ktorom sedeli dvaja mladí muži vo veku 19 a 23 rokov. Všetci skončili na policii.

NOVÉ MESTO

NA ŠKULTÉTYHO ULICI v Dome techniky sa niekto vlámal do skladu firmy Hudba Slovensko. Polícia na mieste činu nezistila nijaké stopy po násilnom vstupe do skladu. Firma vyčísliła škody na pol milióna korún.

V POLUS CITY CENTRE kradli zamestnanci súkromnej bezpečnostnej služby, ktorí mali objekt strážiť. Polícia zistila, že za krádežou 119 mobilných telefónov, ako aj 172 Prima kariet v celkovej hodnote takmer 1,3 milióna korún z predajne Globtelu v Poluse, stojí šesť zamestnancov firmy zabezpečujúcej ostrahu Polusu vo veku od 21 do 52 rokov. Dodatočne vyšlo najavo, že ešte v marci tohto roka predajni s koženými výrobkami ukradli 31 dámskych a pánskych kožených bünd, 7 nohavíc, 19 riflí, mobil a 5500 korún v hotovosti, pričom spôsobili škodu za vyše 182-tisíc korún. (ver)

Z Bieleho slona urobili Perličku

Pamätníci histórie

Michalská ulica bola celé storočia ulicou obchodníkov. V 19. storočí ich tam však žilo už iba niekoľko. K najvýznamnejším obchodníckym rodinám vtedy patrila rodina Wimmerovcov, ktorým po niekoľko generácií patril dom na Michalskej 2. Mali tam prosperujúci obchod s koloniálnym tovarom „Zum weissen Elephanten“, ktorého vývesný štít medzi oknami prízemnia niesol obraz bieleho slona. Po druhej svetovej vojne dom majiteľom vzali, znárodnili a obchod pomenovali dodnes zaužívaným nezmyselným menom „perlička“. Dnes si už málokto spomenie na to, že v 50. rokoch tam predávali populárnu hydinu - perličky. Dom, postavený asi v 17. storočí na mieste viacerých starších stredovekých stavieb, dostal dnešnú formu a dnešné priečelie okolo roku 1840 podľa projektu staviteľa Ignáca Feiglera staršieho. Na začiatku 20. storočia ho obývali mnohí členovia rodiny Wimerovcov. Žil tam aj architekt Franz Wimmer, ktorý v meste postavil na prelome 19. a 20. storočia viaceré objekty. Aj terajšia terasová úprava Rudnayovho námestia pred južnou fasádou Chrámu sv. Martina je jeho

dielom. V dome svojich predkov upravil viaceré interiéry. Časť jeho úprav (dvere, obloženia stien, vykurovacie telesá) sa zachovali až do 90. rokov, keď ich v rámci „pamiatkovej rekonštrukcie“ zničili. V dome žila aj architektova sestra Dora, vydatá za profesora Augusta Helmára (zomrel 1912), ktorý vyučoval na tuncy najšom kráľovskom reálnom gymnáziu. Ako prvý publikoval objav anglických

tapisérií „Hero a Leandroso“, ktoré sa našli v Primaciálnom paláci v roku 1903. Vdova pani Dora Wimmer-Helmar žila v rodičovskom dome ešte v 20. rokoch 20. storočia. V byte na druhom poschodí zadného traktu ju navštívila novinárka Elsa Grailich. Zázitok z jej návštevy u starej dámy prinášame v slovenskom preklade na tejto strane. Štefan Holčík

FOTO - Slavo Polanský

Všetko obkolesuje rodinná atmosféra

U starých Prešporákov

V jadre mesta (dnes Michalská 2) stojí starý meštiansky dom s dlhým úzkym ponurým dvorom. Vo dvore pod dreveným prístreškom sú nahromadené prázdne sudy a debny. Človek sa tu cíti akoby zázrakom prenesený do dávno minulých časov. Do časov, keď ešte boli základom blaha občanov zmysel pre spravodlivosť a zodpovednosť. Na nich spočíval aj verejný právny poriadok a morálne normy života verejnosti. Zdálo by sa, že v tomto dome sa čas úplne zastavil. Vonku na ulici plynie hlučný prúd moderného života, medzi vysokými hladkými sivými múrmi dvora však panuje vznešené ticho, akoby si ho dom uchránil z dávno uplynulých dní.

A taký ruchu sveta vzdialený sen z minulosti sa prejavuje aj vo veľkej izbe tam kdesi celkom hore vzhodu na konci dvora. Jej skoro štvorcové okná v hlbokých výklenkoch (lebo múry domu sú také hrubé, že by z nich bolo dnes dosť materiálu aj na dva múry) sú zastreté bielymi bavlnenými - mullovými - záclonami. V oknách kvetináč s kaktusmi a rozkvitnutými rastlinami sa veľmi dobre vynímajú vo svojom bielom orámovaní.

Izba je mimoriadne veľká - až príliš veľká na naše dnešné predstavy. Stena s tromi oknami zaberá celú šírku dvora. Príliš

vysokú izbu sa ktosi pokúsil opticky znížiť tým, že pod plafón namontoval drevené trámové obloženie s motívom štvorcových polí. Skoro celú polovicu šírky jednej steny zaberá krb postavený z neomietaných tehál. Ten dodáva miestnosti domácu atmosféru. V zime z neho sála príjemné teplo, v lete na ňom stojí keramický krčah či váza s kyticou kvetov. Nábýtok pozdĺž stien je v rodine už veľmi dávno. Je tu hádam už od čias, keď si starý otec bral starú matku. Sú to kusy starej rodinnej tradície, ktoré generácie starostlivo opatrovali a ochraňovali. Rodinná atmosféra je tu tou atmosférou, ktorá všetko obkolesuje a naplnia: jemný dámsky sekretár so zaoblenými bočnými stenami a sklopnou písacou doskou, knižnicu so zvlňeným nadstavcom, stolík medzi oknami, posteľ so staromódnym napínacím rámom („Spanntafel“), ktorý je prekrytý starostlivo vyrovnanou a uhladenou bielou vyšivovanou dekou, veľkú tmavú skriňu, stôl pred širokou sofou. Na sofe pozýva k zasnenému odpočinku hromada mäkkých podušiek. Ich farebné, ale predsa len nie vyzývavo pestré poťahy jemne harmonizujú s celkovým charakterom miestnos-

ti. V kúte stojí staré ťažké vyrezávané kreslo s područkami, ktoré dnes patrí k tej istej rodinnej tradícii, hoci ho používali predchádzajúce generácie...

Na stenách visí len niekoľko obrazov. Sú to všetko originály známych i menej známych umelcov: žiariace zátišia plné kvetov, niekoľko portrétov, malé obrázky v ozdobných rámkoch rôznych štýlov. Stačí pohľad na obsah knižnice, aby sme pochopili vybraný vkus domácej paney, jej cit pre hĺbku zážitku a vnútorného prežívania krásna. Knihy prezrádzajú jej schopnosť pochopiť duchovné a spoločenské problémy súčasnosti zmietajúcej sa vo vnútorných a vonkajších zápasoch, ktoré otriasajú základmi ľudstva. Prezrádzajú však aj jej túžbu po úniku z tohto času, túžbu po tichej záhrade s prostými jemnými kvietkami, s hlbokými prieľadnými jazierkami, ktorých hladiny nie sú nikdy spenené búrkami víriacimi bahno a kal zo dna až ku hladine. Knihy hovoria o túžbe po slnkom ožiarených chodníkoch vinúcich sa medzi pokojnými zelenými plochami lúk, po osviežujúcom chládku v tieni priateľských starých stromov, o túžbe po...

Podľa poviedky Elsy Grailich „Refugium“ preložil a upravil Štefan Holčík

S výhľadom na starú Bratislavu

BRATISLAVA

Mestské múzeum pripravilo pre návštevníkov v novom tisícročí nevšednú udalosť - sprístupnenie veže Starej radnice. Je to darček pre všetkých, ktorí sa chcú oboznámiť s históriou, ale zároveň aj prežiť zaujímavý zážitok.

Komplex budov Starej radnice je jednou z najvýznamnejších architektonických pamiatok Bratislavy, ktorej datovanie siaha do 14. storočia. Pri podrobnej prehliadke týchto pamiatok nikomu neunikne pohľad na vežu vypínajúcu sa nad Hlavným námestím.

1. júla bude veža Starej radnice sprístupnená každú celú hodinu. V stredu o 14.00, 15.00 a 16.00, v sobotu a v nedeľu o 15.00, 16.00 a 17.00.

Spomienkový album

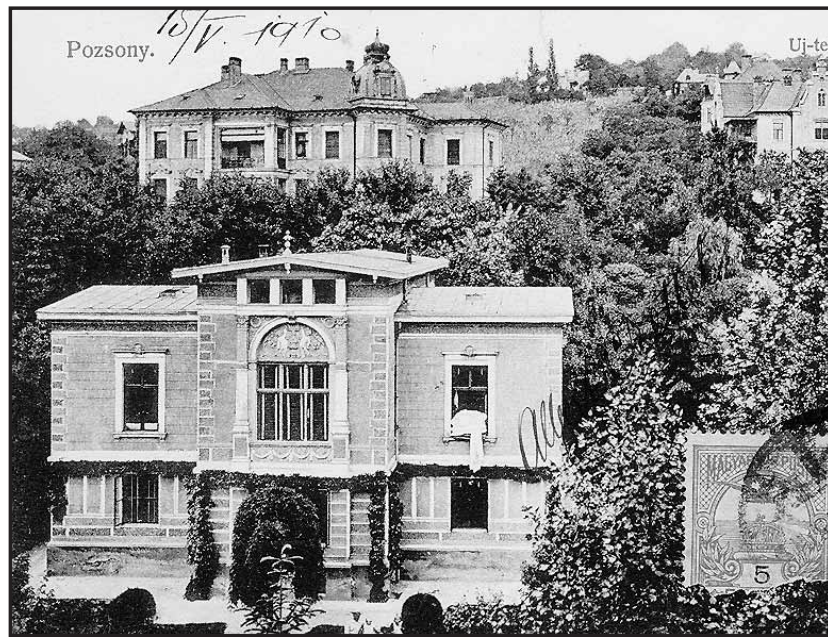
Moderný obytný dom s jednoduchým priečelím a rovnou strechou na Kuzmányho ulici 5 postavili v roku 1932. Architekti F. Weinwurm a I. Vécsei tu umiestnili do prostredia záhrad a pseudoslohových rodinných vil miestnej honorácie z konca 19. storočia objekt podľa vtedy najmodernejších predstáv. Použili aj novú stavebnú technológiu, keď stredný nosný múr novostavby nahradili železobetónovými stĺpmi. Na strane záhrady vznikla členitejšia fasáda so zaujímavou záhradnou sálou v zahľbenom prízemí a terasou nad ňou.

Málokto dnes vie, že tu pred postavením dnešného objektu stála iná vila. Ako vyzerala, sa možno dozvedieť z pohľadnice vydané roku 1907 v Budapešti podľa fotografie Karola Divalda, ktorú roku 1910 poslali z Prešporku do Lyonu. Fotograf zvečnil z okna Evanjelického lýcea skupinu záhradných vil, ktorá niesla názov „nové sídlisko“ (Új-telep, Neustift). Okrem spomínanej vily vidno na pohľadnici aj ďalšie, dodnes zachované, hoci mnohé značne prestavané.

Vila na mieste Kuzmányho 5 pripomínala juhoeurópske stavby z 80. rokov 19. storočia, najmä diela talianskych a nemeckých architektov. Nemecký architekt E. Ziller projektoval podobné stavby v Aténach. Podobné stáli aj v dalmátskych prímorských mestách, v Rijeke (vtedy Fiume) či v Opatiji (vtedy Abbazia), ale analógie sa nájdu aj v Mnichove, Prahe, či v blízkej Viedni. Bolo by zaujímavé zistiť, kto projektoval dnes už nejstávajúcu vilu v Prešporke. Škoda, že sa v Bratislave toto architektonické dielko historizujúceho klasicizmu nezachovalo.

Štefan Holčík

FOTO - archív a Slavo Polanský

Opäť je tu socha bratislavských ulíc a námestí

VÝSTAVA

Jubilejných päť rokov existencie má za sebou výstava Socha a objekt. Za ten čas sa stala natoľko prestížnou a uznávanou, že sa jej dostáva symbolickej cti otvárať trojmesačný festival staromestského kultúrneho leta, ktorý je známy pod spoločným názvom „Letné stretnutia“.

Výstava Socha a objekt je založená na myšlienke preniesť umelecké diela aspoň na čas z priestorov múzeí a galérií do ulíc, nádvorí a námestí. Táto myšlienka vychádza zo starých dobrých zvykov antickej kultúry, ktorá nepoznala lepšie miesto pre tvorbu a prezentáciu umeleckých diel, aké ponúka exteriér mesta.

V Starom Meste si z nej v roku 1996 vzal príklad Viktor Hulík - oi. autor obľúbenej sochy Čumila. V spolupráci s mestskou časťou Staré Mesto pripravili v tomto roku už VI. ročník výstavy, ktorá bude sprístupnená až do 2. septembra. Okrem tradičných miest v Galérii Z Zichyho paláca a v Galérii mesta Bratislavy v Pálffyho paláci budú diela 30 umelcov z 12 krajín inštalované predovšetkým v Grassalkovichevej záhrade, ale aj v uliciach Korza. (miv)

Život medzi pamiatkami

VÝSTAVA

Osemdesiatym narodeninám reštaurátora Jána Rybárika je venovaná výstava Život medzi bratislavskými pamiatkami, ktorá je až do 2. septembra inštalovaná v Mestskom múzeu v Starej radnici.

Výstava predstavuje prierez celoživotnou tvorbou umelca, ktorý svoju bratislavskú „misiu“ začal v polovici päťdesiatych rokov prácami na rekonštrukcii budovy Reduty. Fotografická dokumentácia svedčí o jeho účasti na záchrane a obnove desiatok významných bratislavských budov. Popri tejto činnosti Rybárik reštauroval aj sochy alebo reliéfy, z ktorých časť je tiež vystavená. (rh)

Excelentné rôznosti

RÔZNE

Tradičnou súčasťou dramaturgie Kultúrneho leta je aj cyklus Excelentné rôznosti, ktorého dejiskom je nádvorie Vysoké školy múzických umení na Ventúrskej ulici s pravidelným začiatkom o 20.30 h.

V sobotu 7. júla, bude sprievodcom večera úsmevných i nostalgických spomienok na bohému v bývalých prešporských kaviarničkách Lubomír Feldek. Program má názov Bratislavská káva. (rh)

Z výstavy Záhady našej pamäti.

FOTO - Bibiana

Výstava Záhady našej pamäti v Bibiane

Až do konca septembra je v Medzinárodnom dome umenia pre deti Bibiana na Panskej ulici 41 inštalovaná prít'azlivá výstava Záhady našej pamäti, ktorá od minulého víkendu láka na dobrodružné poznávanie tajomných mechanizmov, umožňujúcich nášmu organizmu uchovávať si poznatky, vedomosti, zážitky a skúsenosti. Pamäť sa neraz nazýva aj ukladaním informácií, vďaka čomu dokáže človek riešiť nové problémy, orientovať sa a riadiť svoje vzťahy s okolím, pričom pamäť možno deliť na trvalú a dočasnú, ďalej na proces zapamätávania si v širšom zmysle (učenie sa) a užšom zmysle (memorovanie) a tak ďalej.

Pravda, už fakt, že výstava je určená deťom od osem do štrnásť rokov,

napovedá, že malým návštevníkom nehrozí žiadne školenie podobné uvedeným slovám. To najpodstatnejšie o zákutiach ľudskej pamäti sa deti dozvedia im adekvátnou formou - aj v tomto prípade bude ňou hravosť. Naučia sa, ako pracuje pamäť pomocou kódov, skratiek a asociácií. Prostredníctvom hry deti pochopia, na čo vlastne pamäť je a zistia, že pamäť nie je len akýmsi automatickým mechanizmom, ale že je nástrojom, na ktorom sa človek môže naučiť „hrať“. Základný impulz na vymyslenie tejto výstavy poskytla kniha Jany Plichtovej Kniha pre deti o ľudskej pamäti, ilustrácie Evy Farkašovej využila na realizáciu výtvarnej zložky expozície Soňa Sadilková. Dušou projektu je dramaturgička a scenáristka Bibiana Eva Čárska, ktorá sa tak podpísala pod ďalšiu zaujímavú vý-

stavu. „Naším cieľom je, aby deti zistili, že pamäť možno trénovať aj príjemnejšie ako len tradičným učením,“ hovorí E. Čárska, ktorá chce tiež poukázať na to, že ľudská pamäť je kvalitnejšia než počítačová. Je to vďaka fantázii a tvorivosti a tieto dva pojmy sa naplno rozvinuli aj pri tvorbe výstavy - pre deti sú pripravené najrôznejšie úlohy a veselé testy, čuchové, chuťové a zvukové hádanky. Výstava však súčasne poskytuje organizátorom aj spätnú väzbu - jej súčasťou je výskum, zaznamenávajúci pamäťové výkony a názory návštevníkov, na čo slúži špeciálny textový sprievodca s testami.

Bibiana ponúka k tejto interaktívnej výstave aj odborný výklad, ten si treba objednať telefonicky na čísle 54434986.

René Horváth

Spotrebný úver PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA a.s.

Chcete minúť viac, ako máte na účte?
Chýba Vám ručiteľ?

Máme pre Vás riešenie:

Spotrebný úver > všetko
Platobná karta > v jednom
Životná poisťka > účte

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú zamestnanci pobočiek v Bratislave:

Šafárikovo nám. 3, tel.: 07/529 62 733, 529 61 132, 529 61 549

v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h, vo štvrtok do 13.00 h

Račianska ul. 29, tel.: 07/444 56 840, 444 56 841, 444 56 843

v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 h

Zohorská 1, tel.: 07/654 23 775, 654 23 801, 654 23 780

v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h, v stredu do 17.00 h, vo štvrtok do 12.00 h

Námestie SNP 30 (OD Dunaj), tel.: 07/544 14 695, 544 14 696,

v pracovných dňoch od 9.30 do 17.00 h, v pondelok od 10.00 do 17.30 h.

www.pkb.sk

Kam za kultúrou?

■ České Divadlo Kruh sa predstaví 1. júla o 20.00 h na Hlavnom námestí predstavením Píseň strašlivá o slavné historii umelého človeka Golema.

■ Objekty z ručného papiera vystavuje od 4. júla v K. Gallery na Ventúrskej ulici 8 Erika Gregušová.

■ Mestský komorný orchester Cappella Istropolitana vystúpi 5. júla o 20.00 h v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca. Sólo na klavír: Sung Suk z Južnej Kórey.

■ V Dóme sv. Martina bude 8. júla o 20.00 h koncert gospelovej hudby v interpretácii renomovaného amerického vokálneho súboru Plymouth Music Series of Minnesota.

■ V Galérii Ardan na Lermontovovej ulici 14 je výstava Čas - tematická expozícia členov združenia Art - Club 60 + 8 (M. Lehotská, J. Barinka, E. Melkovičová a ďalší).

■ V pondelok 9. júla a v stredu 11. júla vždy o 17.00 h zahrá na nádvorí Vysoké školy múzických umení na Ventúrskej ulici 3 nitrianske Teatro Tatro predstavenie pre deti Rapotačky.

■ V Galérii Michalský dvor na Michalskej ulici 3 je od 3. júla výstava juhoslovenského výtvarníka Ďulu Šantu.

■ Český pesničkár Jiří Dědeček vystúpi v koncertnej sieni Klarisiek 6. júla o 20.30 h.

■ Prehliadka rockových skupín Letné decibely bude 7. júla od 15.00 h do 22.00 h v areáli Štrkovec na Drieňovej ulici 9.

■ Výstava Nové spojenie - New Connection, ktorá je prehliadkou mladých slovenských víťazov a finalistov ceny Tonal a českých laureátov Ceny J. Chalupského v rokoch 1996 až 2000, je otvorená do 5. júla v Mirbachovom paláci Galérie mesta Bratislavy na Františkánskom námestí 11.

■ Rock na hrádzi je názov koncertu, ktorý bude na petržalskej hrádzi 6. júla o 18.00 h.

■ Do 19. augusta trvá v Esterházyho paláci Slovenskej národnej galérie výstava Umenie akcie 1965-1989.

■ Na treťom poschodí Pálffyho paláca Galérie mesta Bratislavy na Panskej ulici 19 je inštalovaná výstava Cena Oskara Čepana - Víťaz a traja finalist.

■ V koncertnej sieni Klarisiek bude 1. júla o 20.30 h predstavenie Mystéria buffa. Inscenáciu na motívy knihy talianskeho spisovateľa a dramatika Daria Fo pripravil Teatr Víti Marčika.

■ V priestoroch Diela Centrum na Námestí SNP 12 je nová výstava Ladislava Saba Bronzové sochy. Kurátorom je Fero Horvat, expozícia potrvá do 18. júla.

■ Koncert slovenských rapových skupín Flaps, Manifest, Tón, Heslo, Protanofóbia, F.I.R.M.A. a Zlé kone bude 6. júla o 19.00 h v Dome kultúry Ružinov na Ružinovskej ulici 28.

■ Galéria Priestor pripravila výstavu Michala Kerna Stopy, kurátorka Daniela Čarná, výstava potrvá do 22. júla.

■ Od 2. do 6. júla pripravil Spoločenský dom Nivy na Súťažnej ulici 18 Džezové dielne, lektormi sú poprední slovenskí džezoví muzikanti. Dielne sú denne od 10.00 h do 18.00 h.

■ V Pálffyho paláci na Panskej 19 je až do 29. augusta otvorená výstava Martina Gerboca Propaganda s textami P. Michaloviča, M. Kasardu, E. Bondyho a E. Trilecovej. (rh)